

Pracná, Sylva

Inspirativní, zvědavá a neúnavně hledající...

Theatralia. 2026, vol. 29, iss. 1, Supplementum, pp. 127-128

ISBN 978-80-280-0843-7 (print); ISBN 978-80-280-0844-4 (online ; pdf)
ISSN 1803-845X (print); ISSN 2336-4548 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/TY2026-S-31>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.83938>

License: [CC BY-NC-ND 4.0 International](#)

Access Date: 16. 04. 2026

Version: 20260410

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Inspirativní, zvědavá a neúnavně hledající...

Sylva Pracná

Už si ani nevzpomínám, kdy a u jaké příležitosti jsem vlastně poznala Margitu Havličkovou, které nikdo, kdo ji osobně znal, neřekl jinak než Gito. Mám pocit, že jsem ji znala odjakživa, ale ve skutečnosti to bylo přibližně od druhé poloviny devadesátých let. Pamatuji si ji především jako kurátorku a členku týmu v divadelním oddělení Moravského zemského muzea v Brně, pedagožku na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity a na Divadelní fakultě JAMU, členku a následně i předsedkyni Teatrologické společnosti. Vše, čím se zabývala, vykonávala naplno, s obrovským nasazením byla oddána divadlu a snaze proniknout k samé podstatě řešeného problému.

Nejvíce jsme se sblížily při spolupráci na projektu týkajícím se identifikace městských německojazyčných divadel na Moravě a ve Slezsku, který jsme realizovali společně v úzkém kruhu s docentem Jiřím Štefanidesem. Po rozdělení dílčích konkrétních úkolů bylo potřeba zpřesnit a identifikovat společné ukazatele sledovaných divadel, které jsme si rozdělili podle lokalit, k nimž jsme měli nejbližší teritoriálně nebo svým odborným zaměřením. Definování parametrů k vyhodnocení historie jednotlivých scén či charakteristika provozu těchto divadel byla předmětem diskusí a návrhů, které jsme konzultovali a zpřesňovali v bohaté e-mailové korespondenci nebo na pravidelných schůzkách, kdy jsme se scházeli nad projektem na olomoucké univerzitě, která byla na polovině cesty mezi Brnem a Opavou. Přípomínky a podněty Gity byly vždy přínosné, přesně formulované a bez zbytečných frází a odboček. Přestože se jednalo jen o pár let intenzivní vědecké práce na tomto konkrétním projektu, patřil čas společně strávený k obdobím, na které ráda vzpomínám. I dnes, po letech, vnímám intenzitu, s jakou jsme k projektu přistupovali, přičemž Gita byla jeho výraznou a nedílnou součástí.

V napohled klidné a rozvážné Gitě totiž proudilo vnitřní napětí, které ji pohánělo k novým výzvám, a každý nález nebo posun v problematice ji burcoval k další činnosti. Díky svému intenzivnímu a poctivému archivnímu bádání objevovala mnoho zcela neznámých dokumentů, které uplatňovala a neúnavně zveřejňovala v odborných studiích a publikacích. Tímto svým neutuchajícím nadšením z objevů nalezených často v ještě neprobádaných fondech a nezpracovaných pramenných listinách nakazila všechny i ve

svém okolí. Zanícení v pátrání po nových objevech přenášela také na své studenty, kterým pomáhala, podporovala je a s přirozenou lehkostí jim ukazovala cesty, na které se mohou vydat v bezbřehé šíři klikatých cest divadelní historie. O jejich úspěších s nadšením informovala i ostatní, zejména ty, kteří se daným tématem zabývali, čímž přirozeně propojovala své studenty se zkušenějšími kolegy v oboru. Práce se studenty byla její neoddelitelnou součástí nejen jako pedagoga, ale i v dalších aktivitách, kdy působila také v komisi pro udělení Ceny Václava Königsmarka. Měla upřímnou radost z každého úspěchu studentů a hrdě jejich úspěchy zmiňovala a prezentovala při různých příležitostech.

Tak jako snad každý v brněnském divadelním světě byla i Gita ovlivněna myšlením a vnímáním světa výrazné osobnosti českého divadla, profesora Bořivoje Srby, o kterém se často zmiňovala nebo na něj odkazovala, a k mnohým jeho tezím se i po letech sama vracela. V tomto ohledu je až příznačné, že jedním z jejích posledních počínů byla editorská práce na publikaci *Divadlo – můj osud* věnovaná právě Bořivoji Srbovi.

Odborné zaměření Margity Havlíčkové se soustředilo kromě českého divadla především na dějiny německy hraného divadla v českých zemích, a to hlavně v Brně a na Moravě. Na základě svých objevů a poznatků získaných v archivech, zejména v Moravském zemském archivu a Archivu města Brna, pronikala také do problematiky dějin staršího profesionálního divadla, které vkládala do souvislostí dějů nejen v rámci našich divadelních dějin, ale i do kontextu událostí na území střední Evropy. Její badatelské nadšení neznalo hranice a když měla sebemenší tušení nebo náznak něčeho neznámého, věnovala se problému ještě intenzivněji. Zaujata prací mnohdy nevnímala čas, a tak její e-maily často chodily i v nočních hodinách, kdy většina z nás již spala. Její kritické myšlení o divadle bylo přesné, opřené o podrobné a důkladné rešeršování dobových materiálů. Divadelní historii vnímala v celé šíři historických procesů v návaznosti na společenský, politický i sociální kontext. Vracela se ke starším studiím a vždy se s odstupem času na ně snažila dívat jinými očima. Pozorně vnímala i své posluchače a sledovala jejich reakce na svá vyjádření a závěry.

Milá Gito, jsem ráda, že se naše cesty protnulily, neboť jsi zanechala trvalý průnik nejen v době našich na první pohled běžných setkání, ale i později s odstupem času jsi zůstala původcem mnohých podnětů a inspirací, které jsi šířila kolem sebe.

